

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

Četrtna informacija – oktober 2014

Povzetek dogajanj v prvem polletju 2014

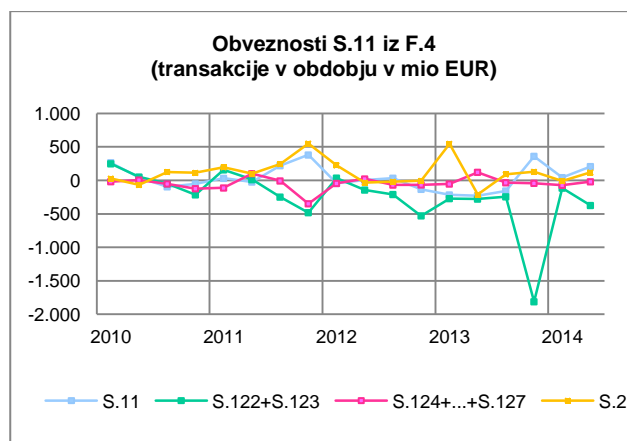
- **Nefinančne družbe** so zmanjšale terjatve in obveznosti znotraj lastnega sektorja, povečale terjatve do bank in države, ter povečale obveznosti do tujine, drugih finančnih posrednikov in države, zmanjšale pa do bank.
- **Centralna banka** je zmanjšala terjatve do bank in povečala do Evrosistema, zmanjšala pa obveznosti do bank in Evrosistema ter povečala do države.
- **Banke** so zmanjšale terjatve do nefinančnih družb in centralne banke ter povečale do tujine, obveznosti pa so zmanjšale do centralne banke in tujine ter povečale do države, nefinančnih družb in gospodinjestev.
- Finančna sredstva in obveznosti **drugih finančnih posrednikov** so se zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij povečala za 1,3 mrd EUR.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali terjatve do tujine in bank, zmanjšali pa do države.
- **Država** je povečala terjatve do centralne banke in bank ter obveznosti do tujine. Primanjkljaj države je v prvem polletju 2014 znašal 0,9 mrd EUR oz. 4,9% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala vloge v bankah ter zmanjšala zadolženost.
- **Tujina** je povečala terjatve do države in nefinančnih družb ter zmanjšala do centralne banke in bank, obveznosti tujine pa so se povečale do centralne banke in bank.

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega polletja 2014 znašala 43 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 459 mio EUR. Največ terjatev so nefinančne družbe imele v **druge terjatve**, ki so znašale 15,6 mrd EUR, večinoma iz komercialnih kreditov in predujmov (85%), od tega 45% v okviru lastnega sektorja in 41% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se povečali do tujine (za 395 mio EUR) in države (za 231 mio EUR), zmanjšali pa znotraj lastnega sektorja (za 141 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 15,1 mrd EUR, od tega največ znotraj lastnega sektorja (78%). Naložbe so se zmanjšale, in sicer največ do nefinančnih družb (za 1 mrd EUR) in tujine (za 240 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 6,6 mrd EUR danih **posojil**, predvsem znotraj lastnega sektorja (64%) in do tujine (26%). Terjatve iz posojil so se povečale za 474 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega polletja 2014 znašale 83,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 878 mio EUR. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz **lastniškega kapitala** v višini 37,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 627 mio EUR. Največji lastniki so bile nefinančne družbe (31%), država (23%), gospodinjstva (21%) in tujina (19%). Najeta **posojila** so znašala 29,3 mrd EUR, in sicer pri bankah (46%), v tujini (26%), pri nefinančnih družbah (14%) in drugih finančnih posrednikih (7%). Obveznosti iz posojil so se zmanjšale do bank (za 754 mio EUR), povečale pa do tujine (za 683 mio EUR).

Nefinančne družbe so imele 15,1 mrd EUR **drugih obveznosti**, največ iz komercialnih kreditov in predujmov (73%), od tega 53% do nefinančnih družb in 38% do tujine. Komercialni krediti in predujmi so se zmanjšali za 149 mio EUR.

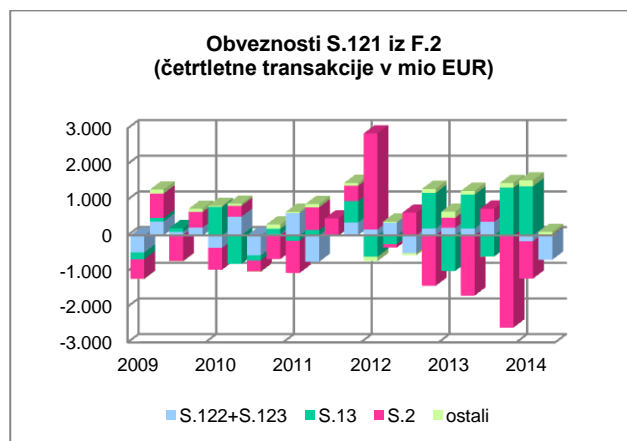


Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega polletja 2014 znašal 40,3 mrd EUR in se je povečal največ do tujine, zmanjšal pa do bank. Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 54% finančnih sredstev in 28% obveznosti.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so konec prvega polletja 2014 znašala 10,6 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 203 mio EUR. Finančna sredstva so bila naložena v vloge (44%), dolžniške vrednostne papirje (34%) in posojila (18%). Centralna banka je imela 4,7 mrd EUR **vlog**, od tega 97% v tujini. Vloge so se povečale v tujini za 2,1 mrd EUR (predvsem terjatve do Evrosistema), zmanjšale pa pri bankah (za 311 mio EUR). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se zmanjšale za 522 mio EUR in so znašale 3,6 mrd EUR, pri čemer je bilo 94% naložb v tujih vrednostnih papirjih. **Posojila** bankam, ki so posledica operacij dolgoročnejšega refinanciranja, so znašala 1,8 mrd EUR in so se zmanjšala za 1,5 mrd EUR.

Obveznosti centralne banke so konec prvega polletja 2014 znašale 10,1 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 194 mio EUR. Obveznosti iz naslova **gotovine in vlog** so predstavljale 89% vseh obveznosti, od tega 45% do gospodinjstev (vse iz naslova gotovine), 36% do države in 17% do bank. Zmanjšale so se do tujine (za 1 mrd EUR) in bank (za 845 mio EUR), povečale pa do države (za 1,4 mrd EUR).



Neto finančni položaj centralne banke se je glede na konec leta 2013 poslabšal do bank in države ter izboljšal do tujine.

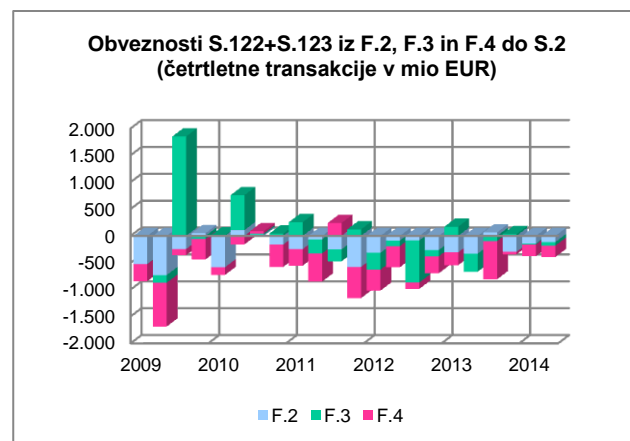
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije

Finančna sredstva bank¹ so konec prvega polletja 2014 znašala 44 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšala za 929 mio EUR. Dana **posojila**² so predstavljala 68% naložb, največ nefinančnim družbam (45%) in gospodinjstvom (29%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 1,2 mrd EUR, predvsem do nefinančnih družb. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 8,2 mrd EUR, od tega 65% v državne in 27% v tuje vrednostne papirje. Naložbe so se povečale v tuje (za 399 mio EUR), zmanjšale pa v državne vrednostne papirje (za 251 mio EUR). Banke so imele 4,5 mrd EUR v **gotovini in vlogah**, njihovo stanje pa se je povečalo v tujini (za 997 mio EUR), zmanjšalo pa predvsem pri centralni banki (za 845 mio EUR).

Obveznosti bank so konec prvega polletja 2014 znašale 39,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 zmanjšale za 1 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 24,4 mrd EUR, pri čemer so imeli največ vlog gospodinjstva (61%), nefinančne družbe (19%), država (7%) in tujina (6%). Povečale so se predvsem vloge nefinančnih družb (za 422 mio EUR) in gospodinjstev (za 389 mio EUR), zmanjšale pa vloge centralne banke (za 311 mio EUR) in tujine (za 250 mio EUR). Banke so imele 8,7 mrd EUR obveznosti iz najetih **posojil** (od tega 51% do tujine), ki so se zmanjšale predvsem do centralne banke (za 1,5 mrd EUR), tujine (za 432 mio EUR) in bank (za 311 mio EUR), povečale pa do države (za 448 mio EUR). **Kapital** bank je znašal 4,1 mrd

EUR. V lastniški strukturi je imela največji delež država (60%), sledili so tujina (30%) in nefinančne družbe (4%). Banke so imele 1,6 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**.

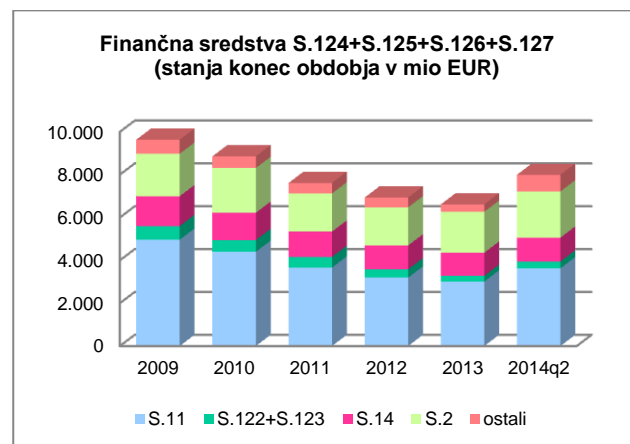
Neto finančni položaj bank se je se je izboljšal do tujine in centralne banke, poslabšal pa do nefinančnih družb, države in gospodinjstev.



S.124+S.125+S.126+S.127 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2014 znašala 8 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 1,4 mrd EUR (predvsem zaradi presektorizacije holdingov in uprav podjetij). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 3,5 mrd EUR, največ v tujino (44%) in nefinančne družbe (41%). V prvem polletju 2014 so se povečale za 1,4 mrd EUR, pretežno zaradi presektorizacije. Dana **posojila** so dosegla 3,4 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (59%) in gospodinjstvom (31%). Terjatve iz posojil so se zmanjšale za 90 mio EUR, predvsem do nefinančnih družb. Terjatve iz **vlog** so znašale 464 mio EUR, od tega 63% v domačih bankah in 30% v tujini.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2014 znašale 8,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 1 mrd EUR (predvsem zaradi presektorizacije). Največji del obveznosti so predstavljala najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) v višini 4,8 mrd EUR, od tega 58% do tujine in 33% do bank. Posojila so se zmanjšala za 97 mio EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 3,4 mrd EUR in so se povečale za 947 mio EUR. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (59%), od tega 53% v lasti gospodinjstev. Vrednost investicijskih skladov se je v prvem polletju 2014 zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečala za 164 mio EUR na 2 mrd EUR.



¹ V četrtneti informaciji je za sektor S.122+S.123 (Druge denarne finančne institucije) uporabljen izraz banke.

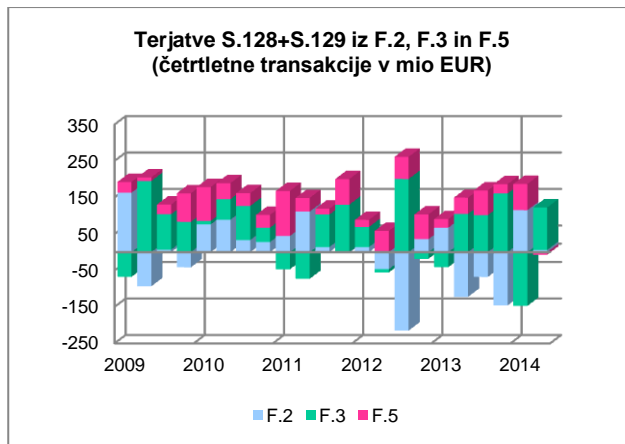
² Konec prvega polletja 2014 so oslabitve na posojilih dosegle 4,7 mrd EUR, kar je predstavljalo 15,9% vrednosti posojil. V finančnem računu se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

S.128+S.129 Zavarovalne družbe in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2014 znašala 9,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 546 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (5,1 mrd EUR), predvsem v tuje (56%), državne (33%) in bančne (5%). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 2,5 mrd EUR, največ v tujino (45%), investicijske sklade (28%) in nefinančne družbe (11%). Terjatve iz **vlog** so znašale 809 mio EUR in so se povečale za 123 mio EUR.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2014 znašale 9 mrd EUR in so se povečale za 562 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljala **zavarovanja in pokojninske sheme** (7 mrd EUR), ki so se povečala za 363 mio EUR. V strukturi je delež življenjskih zavarovanj in pokojninskih pravic znašal po 38%, delež rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 24%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so konec prvega polletja 2014 znašale 1,6 mrd EUR in so se povečale za 251 mio EUR. Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in

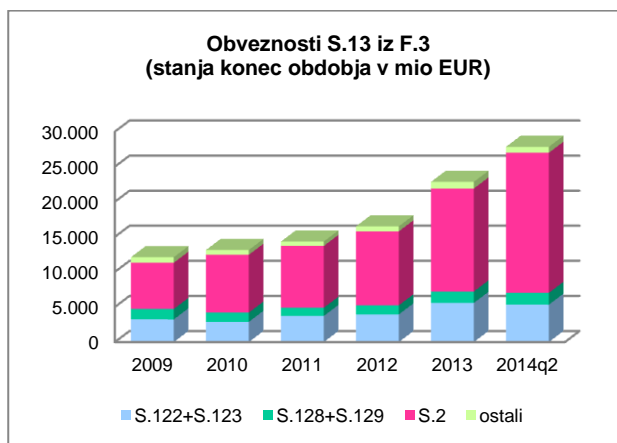
pokojninskih družb so bili država (38%), tujina (18%), zavarovalne družbe in pokojninski skladi (16%) ter gospodinjstva (10%).



S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega polletja 2014 znašala 31,5 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 5 mrd EUR. Država je imela 15 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (58%) in banke (17%). Stanje naložb se je zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 1,2 mrd EUR. Terjatve iz **gotovine in vlog** so znašale 9,6 mrd EUR, od tega 39% znotraj države, 33% do centralne banke in 18% do bank. Glede na konec leta 2013 so se terjatve povečale za 3,6 mrd EUR, največ v okviru lastnega sektorja (za 1,7 mrd EUR) in centralne banke (za 1,4 mrd EUR). **Druge terjatve** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega so terjatve, ki vključujejo davke in prispevke, predstavljale 86%. Največ drugih terjatev je imela država do nefinančnih družb (57%) in znotraj lastnega sektorja (24%). Država je imela 3,1 mrd EUR **terjatev iz posojil**, od tega 39% do tujine, 36% do nefinančnih družb in 17% do bank. Terjatve iz posojil so se povečale za 472 mio EUR (predvsem do bank).

Obveznosti države so konec prvega polletja 2014 znašale 40,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 6,9 mrd EUR. Država je imela 27,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (72%), bank (19%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (6%). Obveznosti so se povečale za 5 mrd EUR (za 3,2 mrd EUR neto izdaj). Obveznosti iz **posojil** so znašale 3,3 mrd EUR, od tega 50% do bank in 40% do tujine. Konsolidiran **dolg** države je konec prvega polletja 2014 znašal 30,8 mrd EUR oz. 84% BDP (konec leta 2013 25,8 mrd EUR oz. 71% BDP).

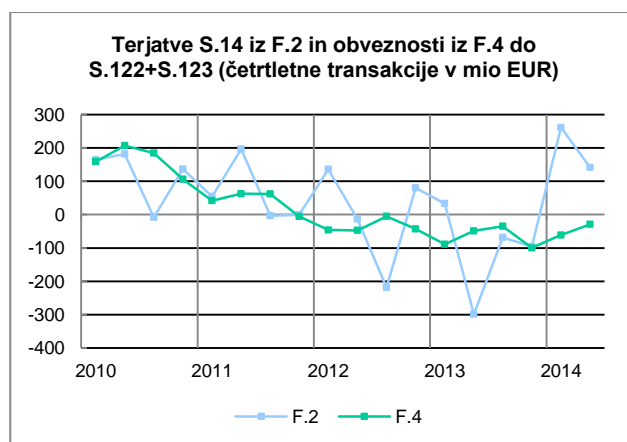


Država je imela konec prvega polletja 2014 **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** v višini 8,7 mrd EUR. **Primanjkljaj v transakcijah** pa je v prvem polletju 2014 znašal 896 mio EUR oz. 4,9% BDP (v prvem polletju 2013 1,3 mrd EUR oz. 7,2% BDP).

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega polletja 2014 znašala 40,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 1,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 16,1 mrd EUR, 92% v domačih bankah in 8% v tujini, in so se povečale za 419 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,9 mrd EUR. Gospodinjstva so imela 9,7 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (79%) in investicijske sklade (11%). Stanje naložb se je predvsem zaradi pozitivnih vrednostnih sprememb povečalo za 458 mio EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so znašale 6,2 mrd EUR in so se povečale za 311 mio EUR. V strukturi terjatev so življenjska zavarovanja predstavljala 45%, pokojninske pravice 43%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 12%.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega polletja 2014 znašale 12,1 mrd EUR in se glede na konec leta 2013 niso spremenile. Obveznosti iz **posojil** so znašale 10,6 mrd EUR (91% iz dolgoročnih posojil), 83% do bank in 10% do drugih finančnih posrednikov in so se zmanjšale za 130 mio EUR.

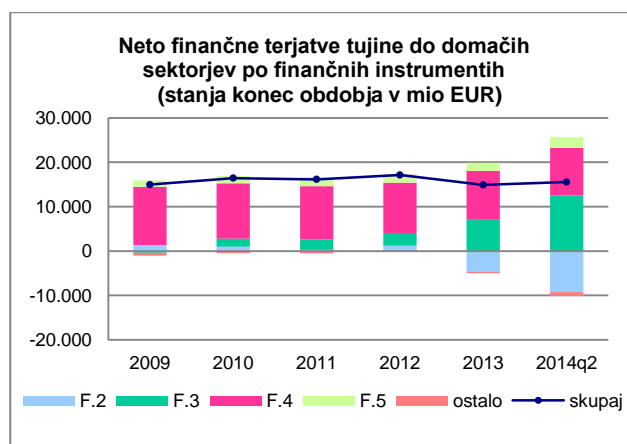


Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega polletja 2014 znašal 28 mrd EUR.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2014 znašala 54,2 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečala za 4,5 mrd EUR. Tujina je imela 21,3 mrd EUR naložb v **dolžniške vrednostne papirje**, in sicer 94% v državne ter 4% v bančne. Naložbe so se povečale v državne vrednostne papirje (za 5,3 mrd EUR). **Posojila** so znašala 16,5 mrd EUR, od tega 47% nefinančnim družbam, 27% bankam in 17% drugim finančnim posrednikom. Terjatve iz posojil so se zmanjšale do drugih finančnih posrednikov (za 447 mio EUR) in do bank (za 432 mio EUR), povečale pa do nefinančnih družb (za 683 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 9,2 mrd EUR, od tega 79% v nefinančne družbe in 13% v banke.

Obveznosti tujine so konec prvega polletja 2014 znašale 38,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2013 povečale za 3,9 mrd EUR. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 10,8 mrd EUR, od tega obveznosti iz vlog 9,9 mrd EUR. Povečale so se obveznosti do centralne banke (za 2,1 mrd EUR, večinoma s strani Evrosistema), bank (za 983 mio EUR) in države (za 362 mio EUR). Tujina je imela 8,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 33% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 25% do bank. Obveznosti so se zmanjšale do centralne banke (za 513 mio EUR), povečale pa do bank (za 400 mio EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 187 mio EUR). Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so znašale 6,9 mrd EUR, od tega 40% do nefinančnih družb, 20% do investicijskih skladov ter 16% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov.



Neto finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2014 dosegla 15,5 mrd EUR in so se povečala za 649 mio EUR, pri čemer so se povečala do države in nefinančnih družb, zmanjšala pa do centralne banke in bank.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
S.1 Gospodarstvo Slovenije	F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja (PPČ)
S.11 Nefinančne družbe	F.2 Gotovina in vloge
S.12 Finančne družbe	F.21 Gotovina
S.121 Centralna banka	F.22 Prenosljive vloge
S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije	F.29 Druge vloge
S.124 Investicijski skladi razen MMF	F.3 Dolžniški vrednostni papirji
S.125 Drugi finančni posredniki	F.31 Kratkoročni
S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti	F.32 Dolgoročni
S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci	F.4 Posojila
S.128 Zavarovalne družbe	F.41 Kratkoročna
S.129 Pokojninski skladi	F.42 Dolgoročna
S.13 Država	F.5 Lastniški kapital in delnice/enote investicijskih skladov
S.1311 Centralna država	F.511 Delnice, ki kotirajo
S.1313 Lokalna država	F.512 Delnice, ki ne kotirajo
S.1314 Skladi socialne varnosti	F.519 Drug lastniški kapital
S.14 Gospodinjstva	F.52 Delnice/enote investicijskih skladov
S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva	F.6 Sheme zavarovanja, pokojninske in standardizirane jamstvene sheme
S.2 Tujina	F.61 Tehnične rezervacije neživljenjskega zavarovanja
S.21 EU	F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente
S.2111 Evroobmočje	F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, Terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in Pravice do nepokojninskih prejemkov
S.2112 Ostale članice EU	F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev
S.22 Ostale države	F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene
	F.8 Druge terjatve in obveznosti
	F.81 Komercialni krediti in predujmi
	F.89 Drugo

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

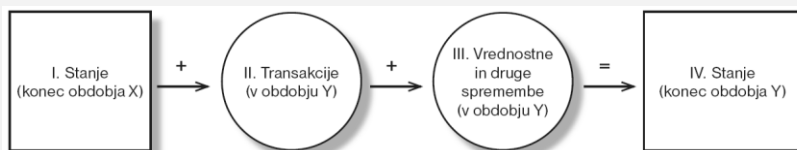
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.



Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
 - nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 2 mio EUR;
 - finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 mio EUR;
 - enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 mio EUR;
- bančna statistika;
- statistika investicijskih skladov;
- statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP);
- statistika vrednostnih papirjev.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>